

DJEVOJKA

Belgija/ Nizozemska, drama 2018.

režija LUKAS DHONT

glavna uloga Viktor Polster

Transrodna transmisija na belgijski način

Lukas Dhont je svoj dugometražni prvijenac smjestio u rodnu Belgiju, scenaristički potpomognut biografskom detaljima iz života transrodne plesačice Nore Monsecour.

In medias res tehnikom uvodi nas u priču o mladoj balerini rođenoj u tijelu dječaka koja svoje plesačke ambicije počinje realizirati u elitnoj baletnoj Akademiji. U isto vrijeme započinje i njena hormonska tranzicijska terapija. Cijeli sustav je u to uključen; dobronamjerni profesori u školi, kolege plesači, medicinski tim, samohrani, požrtvovani otac i cijela podržavajuća šira obitelj (bez objašnjenja - gdje je majka).

Hormonska terapija pokreće Larin djevojački pubertet koji postaje njen jedini ali neumoljiv neprijatelj.

Redatelj se često koristi krupnim planovima: odrazi u ogledalu u kojem djevojka kritički analizira još uvijek dječako tijelo, njeno lice s ekspresijom nezadovoljstva tijelom koje se ne mijenja, krvavi žuljevi na anatomske muške stopalima u baletnim špicama, lijepljenje genitalija trakom i iritirana koža oko genitalija. Unatoč tome, izbjegnuto je voajerizam, monotonost i patetika. Repetitivnim scenama naglašava se unutarnja drama, izrabljivanje tijela za potrebe plesnog savršenstva i pubertetsko samoispitivanje i traženje.

Veliki doprinos uspjehu filma daje odabir glavnog glumca, plesača bez glumačkog iskustva, Viktora Polstera. Osim ekspresivno odigrane uloge zadivljujuća je ženska plesačka tehnika koju je, za potrebe filma, uspješno savladao.

Na kraju priče Dhont se koristi elipsom ispuštajući detalje samoozljeđivanja. Unatoč tome ta scena je izazvala najviše negativnih reakcija kod transrodne populacije. Ono što je moglo biti promišljeno istraživanje svakodnevnog života transrodne djevojke, svedeno je na tijelo kao centar traume. Nora Monsecour brani redateljski čin tumačeći ga kao metaforu suicidalnih misli pri svojem odrastanju.

Možda je redatelj želio time priči dati dramatičnu kulminaciju? Da je kojim slučajem pokušao radnju smjestiti u naše okruženje, drama bi se i bez scene samoozljeđivanja pretvorila u triler:

Transrodna Lara nikad se ne bi uspjela upisati kao djevojka u našu plesnu školu, medicinsku terapiju ne bi dočekala u vrijeme puberteta a pomoć psihijatra bi dobila kad bi ga HZZO odobrio-negdje oko tridesetpete. Naš samohrani otac vjerojatno bi tijekom filma uzvikivao: Sina sam napravio, sin ćeš i ostati!

Zato unatoč navedenih zamjerki scenariju, sa sjetom možemo odgledati film *Djevojku*, transrodnu transmisiju na belgijski način.

Ljupka Avramović-Stojkov

Siječanj 2019.